

Teaterforum Junior! | Historien om Sverige | Teater Hallsberg 10 år

TEATERforum

NR 1 2024/ÅRGÅNG 66

atr

Tidskrift för amatörteater

Utges av
Amatörteaterns Riksförbund och
utkommer med 4 nummer 2024

Ansvarig utgivare
Thomas Dahlberg

Redaktör
Alexis Quiroz, alexis@atr.nu
ATR, Box 1194, 721 29 Västerås
Tillsammans med redaktions-
gruppen bestående av Kent
Hägglund, Hanna Håkansson
och Gudrun "Nellie" Skogsberg.

Hemsida: www.atr.nu

Ansvarig för ledaren är ATRs
ordförande. För innehållet i
osignerade artiklar ansvarar
redaktionen. Redaktionen tar
tacksamt emot artiklar och bilder,
men kan inte ansvara för icke
beställt material.

Nr. 2 • 2024
Kommer ut 5 april
Manusstopp 4 mars
ISSN 0347-8890

Prenumerationspris
250 kronor per år

För prenumerationer kontakta:
ATR, Box 1194, 721 29 Västerås
Nitja Tapper, tfn 021-470 41 63,
medlem@atr.nu

Annonsorder och material
Alexis Quiroz
alexis@atr.nu

Tänk på Einar Bergvins
Stipendiefond. Swedbank:
8424-4,734 629 019-5 och märk
insättningen med "EB-fond".

Foto: Yan Krukau pexels.com

Sådan för överlöst kulturskrifter
tidsskrift.nu

LEDARE

Kulturen går på knäna

"Ur led är tiden: ve! att jag är
den som föddes att den vrida rätt
igen."

Det är tur att vi har varandra och
kan vara starka tillsammans. Det
är längesedan kulturlivet i Sverige
hade att brottas med så stora
utmaningar som nu. Anslagen till
kulturen skärs ned, både till den
professionella och ideella. Enligt
kulturministern har regeringen
valt "ett antal områden att
prioritera som de tror är rätt just
nu". Kultur- och kulturutövande
hör uppenbarligen inte dit,
kanske blir de också
utifrån diskursen om
självfinansiering på
sikt helt bort-
prioriterade...
Teaterchef Leif
Stinnerbom på
Västana vittnar
om den svåraste
situationen
på 30 år och
skådespelaren
Eva Röse undrar
om beslutsfattare
förstår vad samhället
förlorar på att man rycker
undan förutsättningarna för
föreningslivet och det fria
kulturutövandet och att man
överhuvudtaget kan tro att man
kan vinna på att nedmontera
kulturen.

Kulturen står stark och stadig
Det aktiva föreningslivet har
mervärden som är lite svårare
att finna i verksamheter
som Skapande skola eller
Kulturskolan. Amatörteater i
föreningsform ger förutsättningar
för konstnärlig utveckling,
demokratiska arbetsformer och
sociala arenor. Föreningen ger
tillhörighet och sammanhang.
Att kulturutövande också är en
demokratisk rättighet menar
organisten Mattias Wager och
beskriver körverksamheten i
vårt land som en av våra största
folkrorelser med 600 000
deltagare, det är fler människor
som sjunger i kör än som är med

i fotbollsföreningar. Vad har då
körverksamheten gemensamt
med oss i ATR? Denna får, precis
som amatörteatern, ständigt
urholkade anslag och brottas
liksom flera av våra föreningar
med att få ekonomin att räcka till
replikaler och scener.

Det nummer av Teaterforum
som du just nu läser är det
första av årets, som alla enbart
kommer att ges ut digitalt. I
dagens ansträngda ekonomiska
situation har förbundsstyrelsen
valt att prioritera verksamhet
före papperstidning. Det är
mycket vi i ATR har att vara
stolta över. Mötesplatser
som festivaler
och kongresser,
utbildningar i teater
och föreningsliv,
ett kreativt och
handlingskraftigt
kansli. Något som
vi kan vara särskilt
stolta över, i mitt
tycke, är att vi håller
fast vid att vara en
generationsövergripande
organisation. Förre vårens
festival i Halmstad är ett lysande
exempel på detta med spelande
grupper i olika åldrar. Och det
faktum att man kan vara med i
sin teaterförening genom hela
livet, är ut och är in. Så det är
tur att vi har varandra nu när det
blåser snålt. Att vi har varandra
i ATR, men också att vi har
varandra inom amatorkulturen.
Åx planerar uppvaktningar av
kulturpolitiker kring anslagsläget
och samlar nu in underlag om
kulturföreningarnas ekonomiska
förutsättningar. Vi återkommer
om detta. Avslutningsvis önskas
ni ett riktigt Gott Nytt Teaterår
med intressant verksamhet på
hemmaplan och i förbundet!

[Intervju, text - kulturministern](#)
[Intervju, text - Västana teaterchef](#)
[Intervju, video med Eva Röse](#)
axkultur.se

Anna-Karin Waldemarsson
Styrelseledamot

I DETTA NUMMER...

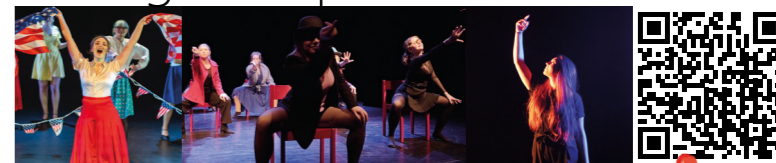
Helt digitala Teaterforum	4
Medalj av kungen	5
Nerdyk i arkivet	6
Teaterord	6
Föreställningssidan	7
Teater Hallsberg 10 år	8-9
Hon syns i svt-succén	10
Bokrecension "Möjligheternas oas"	11-12
Teaterforum junior	14-19
Teaterteknik & ljusdesign	20-21
Norbergspelen - ett stycke teaterhistoria	22-23
Tillbakablick	24
Hitta teaterorden	25

Är din dröm att få jobba med
teater, sång och dans inför publik?
Vill du kunna jobba med alla de olika delar som
leder fram till en färdig scenproduktion?

**Vimmerby
Folkhögskola**

Tillsammans sår vi ett frö!
www.vimmerbyfolkhogskola.se

Sök till **Musikalartist** eller
Musikalartist - Produktionsår på
Vimmerby folkhögskola

Skanna QR-koden och
läs om utbildningarna
på vår hemsida!
Ansök idag!

Helt digitala Teaterforum!

Teaterforum har följt mig genom min resa i amatörteaterns värld, en resa som har format mig både personligen och professionellt. Jag kommer ihåg de tidiga dagarna i ungdomsgruppen på Östersunds teaterverkstad, där tidningen alltid fanns att läsa i köket. Dessa stunder av bläddrande i Teaterforum var inte bara tidsfördriv medan jag väntade på att gruppen skulle börja eller att min pappa skulle hämta mig; de var ögonblick av upptäckt och inspiration. Berättelserna från teaterentusiaster runtom i landet öppnade mina ögon för den rika och mångfaldiga världen av amatörteater, och det var genom dessa sidor jag först blev medveten om ATR:s existens. Att vara en del av min teaterförening kändes inte längre som en isolerad aktivitet, utan som en deltagande i något större, en rörelse som sträckte sig över hela landet.

Några år senare skulle en annons på baksidan av ett nummer av Teaterforum bli något av en vändpunkt i mitt liv. Det var där jag såg en uppmaning att nominera sig till Unga Teaternätets styrgrupp, ATR:s ungdomssektion vid den tiden. Jag kommer inte ihåg om jag nominerade mig själv eller tvingade någon annan, men det ledde till att jag blev invald under ett möte i Malmö. Detta markerade början på mitt djupare engagemang inom förbundet. Det engagemanget har varit en resa av lärande, delande och växande, och har i slutändan lett mig till den stora äran att idag få tjäna som ordförande. Att

blicka tillbaka, inser jag att om det inte vore för den där sidan i Teaterforum, kanske min resa hade tagit en helt annan riktning.

Men som med allt i livet, är förändring oundviklig. Teaterforum har, av både ekonomiska och andra skäl, genomgått en transformation under de senaste åren. Upplagan har minskat, och tidningen har anpassat sig till den digitala eran genom att också publiceras online. I den nuvarande ekonomiska verkligheten, där resurser är begränsade, har vi sett oss nödsakade att göra ytterligare besparingar. Därför har styrelsen tagit det svåra beslutet att från och med 2024 endast ge ut Teaterforum digitalt.

Jag förstår att många av er, som liksom jag har följt Teaterforum under många år, känner en viss sorg över att förlora det tryckta formatet. Det var inte ett lätt beslut, men ett nödvändigt.

Samhället förändras, och våra vanor att konsumera information har också förändrats. Vi lever i en tid där digitala medier blir alltmer dominerande, och genom att anpassa oss till denna verklighet hoppas vi kunna fortsätta att sprida vår passion för teater till en bredare publik. Även om vi lämnar det tryckta formatet bakom oss, bär vi med oss dess anda och syfte in i det digitala landskapet, och lovar att fortsätta att vara en inspirerande källa för alla inom amatörteaterns värld.

THOMAS DAHLBERG
Förbundsordförande

Kent Hägglund tilldelas medalj av kungen

Kent Hägglund, hedersmedlem i ATR och redaktionsmedlem i Teaterforum, tilldelades den 28 januari 2024 medalj av kungen!

"H.M. Konungens medalj, tidigare kallad *Hovmedaljen*, från 1800-talets förra hälft förlänas för särskilda förtjänster, samt för förtjänstfullt arbete inom Kungl. Hovstaterna samt H.M. Konungens stab.

Litteris et Artibus instiftades 1853 av kronprins Carl (xv). *Litteris et Artibus* är latin och betyder vetenskap och konst. Medaljen utdelas för framstående konstnärliga insatser inom främst musik, scenisk framställning och litteratur."

Kent blir hedersmedlem i ATR på kongressen 2022

Kent har tilldelats:

"8:e storleken i högblått band
Fil. dr. Kent Hägglund. För betydande forskningsinsatser rörande teaterkonsten i allmänhet och Shakespeare i synnerhet"

ÄN FINNS DET TYGER KVAR!

Vi har fått erbjudande från Eventgross att ta emot deras överblivna tyger som vi får dela ut gratis mot fraktagiften till våra medlemsföreningar!

[Hitta tygerna här!](#)

Kalendarium

Föreläsningar	21 okt	Välkommen till Utbildningen / Fokus: Historia	Mer information
	03 nov	Spökhuset "De sju dödsönderna" - Svea-teater / Fokus: Teaterhistoria	Mer information
	05 nov	Storleksuppläsa - TEDOK / Fokus: Teaterhistoria	Mer information

LÄGG UPP ER FÖRESTÄLLNING!

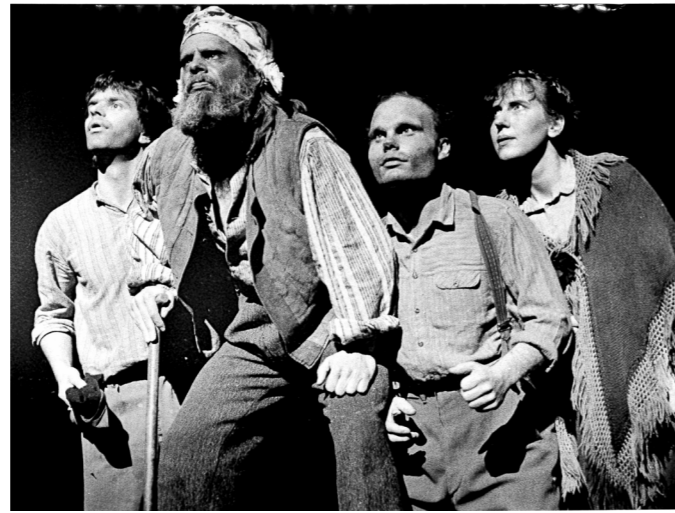
Registrera ert arrangemang på vår hemsida

WWW.ATR.NU

Den gråtande polisen. Studiotheater. 1983

Hjälten på den gröna ön 1982

N
E
R
D
Y
K

ATRs verksamhetskonferens 2017

I
A
R
K
I
V
E
T

Invigning festival i Östersund 2014

Känner du igen dig eller någon annan?

ATRs verksamhetskonferens 2016

Teaterord Regissör

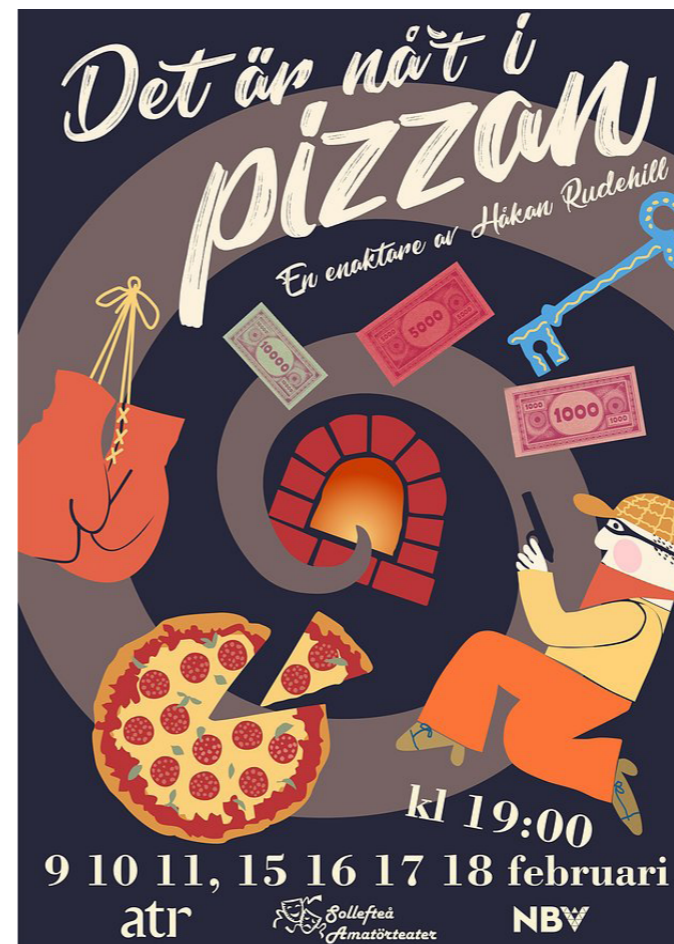
Ordet "regissör" användes för första gången i tryck på svenska år 1785. Det var lånat från franskans "regisseur". Som i sin tur kommer från latinets "regere" = att styra. Det ordet är också upphovet till "regera", "korrigera" och många andra svenska ord.

Formerna för hur en regissör arbetar har skiftat mycket genom tiderna. Edward Stjernström (1816-77) drev Mindre Teatern i Stockholm 1854-63. Under de åren regisserade han cirka 200 pjäser där, och spelade också huvudrollen i de flesta. Att han kunde göra så många uppsättningar hängde ihop med att man på den tiden arbetade med fasta konventioner för hur roller och pjäser skulle tolkas. Stjernström har dock beskrivits som en förnyare av regi konsten i Sverige.

Per Lindberg (1890-1944) har fått liknande om-dömen. När han 1919-23 var chef för Lorensbergsteatern i Göteborg gjorde han 36 uppsättningar där. Nutida regissörer tar sig inte alls an så många pjäser per år. Man har mycket mer tid för att förbereda varje uppsättning. Plus mycket längre repetitionsperiod.

KENT HÄGGLUND

Föreställningssidan

VILL NI SYNAS HÄR?
MAILA ER FÖRESTÄLLNING TILL
ALEXIS.

PS GLÖM INTE ATT OCKSÅ LÄGGA
IN ER FÖRESTÄLLNING PÅ [ATRS](#)
[HEMSIDA!](#)

EN MYCKET FARSARTAD FÖRESTÄLLNING MED

TEATERSPEGELN
ÖRNSKÖLDSVIK

Synerligen välgörande!

Skaffa mig en...
Tenor
EJ SIKRATTRI
Halsstabletter

Premiär: Lördag 3 februari kl 17:00!

Övriga föreställningar:
Söndagar 4, 11 och 18 februari kl 17.00
Fredagar 9, 16 och 23 februari kl 19.00
Lördagar 10, 17 och 24 februari kl 14.30 och 19.00.

Biljetter bokas på
ICA Kvantum eller tickster.se
från 24 november!

Pris: 265 kr + serviceavgift
Fika & program ingår!
Barn 12-16 år 50 kr + serviceavgift
Barn <12 år endast serviceavgift

Plats: Gnistan's Folkets Hus
Örnsköldsvik

I SAMARBETE MED
ABP atr

Högsjö Kultur- och Teatergrupp

En begärlig boning

av Barbro Myrberg

Kl. 16.00 i Högsjö Folkets Hus

Föreställningar:
16/3, 17/3, 23/3, 24/3
6/4 och 7/4

Biljettförsäljning fr 1/3
på [norttc.se](#)
eller via vår Facebooksida
eller på telefon mån-tors kl 17-19
0703-26 68 28

Biljettpris: 250:-

atr HÖGSJÖ KULTUR- & TEATERGRUPP ÄR EN KONTANTFRI FÖRENING